

CRIZA ECONOMICĂ ȘI IGORANȚA ECONOMICĂ

Dobrița GRIGORE
Catedra de Științe Socio-Umane
Universitatea Tehnică de Construcții
București

*”Am crezut că inflația este o problemă
care se discută doar la televizor.”
student anul II*

Premise:

- economia ne afectează viața;
- indivizii sunt actori ai vieții economice
- oamenii sunt consumatori de informație economică;
- de cunoștințele economice depind deciziile cotidiene;
- plaja ignoranței în materie de economie trece de la „e treaba economiștilor” la ”bani să fie, mă pricep să-i cheltui”, trecând prin ”e o problemă vulgară”;
- studenții nu pot defini bursa, inflația, bugetul de stat etc.
- este greu de măsurat răul făcut de ignoranța în materie de economie.

Rezumat

Criza financiară actuală este o amenințare la adresa securității mondiale și personale pentru că poate *intensifica conflictul dintre civilizații, reduce la sărăcie și la resentimente* sute de milioane de oameni prin: șomaj, lipsa acută a hranei, creșterea numărului de îmbolnăviri, pe fondul:

- schimbărilor climatice,
- a luptei pentru resurse energetice,
- a îmbătrânirii populației cu toate implicațiile pentru state,
- a provocărilor în domeniul competitivității,
- a cursei pentru supremație economică și militară.

Toate acestea sunt probleme și cauze generatoare de conflicte locale și generale. Nimeni nu-i apărât în perioadele de criză. Nici state, nici indivizi.

Globalizarea a interconectat piețe financiare (geografic și temporal) și amplificat fenomenul de contaminare și contagione cu viruși economico-financiar.

Criza financiară mondială afectează și **economia reală** a României și generează probleme. Avem nevoie de un **management al riscului la nivel micro și macro-economic** într-o **economie emergentă**. Suntem prinți în **capcana lichidității** pe un fond de **recesiune economică** la principalii furnizori de **stabilitate economică** (SUA, UE, Japonia). Până când **piețele financiare** vor fi reglementate, inclusiv pe **operațiunile fondurilor de risc și pe derivatele ipotecare toxice**, cum să ne păstrăm cu economiile pentru pensie, sănătate?

1. Oferta investițională.

Bugetul de stat este întocmit cu **deficit bugetar** care va fi finanțat și prin **licitație cu titluri de stat**, inclusiv cu **eurobonduri**; cumpărăm titluri, dar cu ce **randament mediu**? Cum evoluează **veniturile bugetate**, pe ce cote de **impozitare și taxare**, dar **cheltuielile bugetare**?

O investiție pe **piața valutară** este o altă opțiune sau o tranzacție **swap**. **Ratingul de țară** a accentuat **volatilitatea cursului de schimb** pe fondul retragerii **fondurilor speculative de investiții**, a **deficitului de cont curent**, a **celui comercial**. Care va fi evoluția **cursului leu/euro** sau **leu/ dolar**? **Leu**, nu **ron**!

Băncile comerciale din România, majoritatea filiale ale unor **instituții financiare** care se confruntă cu grave probleme de **lichiditate**, unele proprii, altele generate de căderea **pieței imobiliare** și de **creditare ipotecară** americane, au un **diferențial al dobânzii ridicat**. **DAE** este mare, **dobânda la depozite** este mică și **impozitată cu 16%**! **Criza de lichiditate** și de neîncredere a înăsprit **condițiile de creditare** și au mărit **costul creditului**, au creat instituția **recuperatorilor financiari**. **ROBID** și **ROBOR**, plus **creditul lombard** au evoluții imprevizibile.

Trendul dezinflaționist s-a oprit în luna octombrie. **Spirala inflaționistă** este pe punctul de a se inflama pe fondul **creșterii veniturilor** pentru a restabili **puterea de cumpărare** a populației.

Firmele locale își reduc producția și trimit lucrătorii în **șomaj tehnologic** pentru **ajustarea ofertei la cererea solvabilă**, **șomajul fricțional** este în creștere. Firme cu capital străin sunt dislocate din România și mutate acolo unde **costul de oportunitate și avantajul comparativ** sunt cele mai profitabile. Se conturează un context **stagflaționist** evidențiat de o **creștere economică** în scădere, o **inflație** care urcă spre zona **cu două cifre** și un **șomaj** în ascensiune rapidă.

Plasarea banilor în **acțiuni cotate** la **Bursă** sau pe **piața RASDAQ**, ori pe **piața opțiunilor futures** reprezintă tot atâtea variante de plasament pentru câștig. Dar, **societățile de investiții financiare (SIF-urile)** și-au diminuat capitalurile, bursele își încheie **zilele bursiere pe trend negativ**. **Indicii bursieri** au scăzut, **capitalizarea** celor mai mari **societăți listate** s-a redus dramatic, câștigul din **dividende** este puțin probabil.

Soluțiile sunt de natură monetară, financiară, de consens social, de intervenție a statului în economie și de reglementare, la nivel macroeconomic, microeconomic și personal.

Măsurile personale au importanța lor pentru că sunt multiplicare permanent de milioane de ori: un consumator educat poate lupta pentru *depășirea ignoranței în materie de cunoștințe economice, pentru moderarea consumului nenecesar și economisire, învățarea regulilor creditării și ale investirii în economia reală etc.*

Bibliografie:

Ziarele *Adevărul, Cotidianul, Gândul, Jurnalul Național*, luna octombrie 2008

Concepte folosite

acțiuni cotate
capcana lichidității
capitalizare
cerere solvabilă
cont curent
cost de oportunitate
credit lombard
criza de lichiditate
criza financiară mondială
derivate ipotecare toxice
diferențialul dobânzii
dividende
economie emergentă
economia reală
eurobonduri
fondurile speculative de investiții
indici bursieri
inflație
management al riscului
operațiunile fondurilor de risc
opțiuni futures
piețe financiare
putere de cumpărare
rating de țară
recesiune economică
ROBID
ROBOR
stagflaționist
spirala inflaționistă
swap
șomaj tehnologic
șomaj fricțional
titluri de stat
trend dezinflaționist
volatilitatea cursului de schimb